

Tato práce řeší otázky výuky věčných začátečníků v kurzech anglického jazyka pro dospělé. Zaměřuje se na popis faktorů, jež mohou mít vliv na stagnaci procesu učení u této skupiny žáků, a snaží se zjistit, do jaké míry se u ní projevují. Cílem této práce je uvést na základě těchto zjištění popis českých věčných začátečníků jakožto svébytné skupiny studentů a podat výzkumné podklady, jež by pomohly objasnit podstatu pojmu „věčný začátečník“. V neposlední řadě si pak práce klade za cíl poskytnout podněty pro další výzkum v této oblasti.

Zvolená problematika byla uchopena z pohledu dostupné literatury pedagogické, andragogické a psychologické. Na jejím základě byly vytyčeny čtyři hlavní faktory, jež mohou stát u zrodu věčného začátečnictví: nesoulad mezi užívanými styly učení a výuky, nedostatečná motivace ke studiu, překážky v učení a specifické poruchy učení. Na tyto čtyři oblasti bylo potom zaměřeno dotazníkové šetření, ve kterém byla prostřednictvím škálovacích otázek zjišťována míra závažnosti jednotlivých oblastí. Výzkum pracoval se třemi hypotézami, a to předně s tou, že u věčných začátečníků se objeví potíže alespoň ve dvou z vytyčených oblastí. Dále bylo předpokládáno, že výskyt specifických poruch učení bude u věčných začátečníků vyšší než v běžné populaci a že tyto žáci budou mít rozvinutější vnější motivaci než vnitřní. Ani jedna z hypotéz se však na základě statistického testování (ANOVA) nepotvrdila.

Čeští věční začátečníci byli shledáni mírně odlišnými od ostatních začátečnických skupin. Jejich motivace ke studiu byla především instrumentální a výkonové povahy, avšak na rozdíl od běžných začátečníků postrádala jednoznačně specifikované cíle. Oproti ostatním studentům věční začátečníci vykazovali poněkud silnější přítomnost bloků v učení, přičemž nejsilnější překážkou byl nedostatek času na domácí přípravu (74 % dotázaných), únava (52 %) a strach, že se ztrapní v očích ostatních (48 %). Věční začátečníci také většinou prokazovali poněkud nižší úroveň rozvinutosti učebních stylů, preference jejich využití však byly obdobné ve všech skupinách začátečníků (čtení/psaní – vizuální – auditivní – kinestetický). Byly rovněž identifikovány dva potenciální problémy ve vztahu učitel – žák. Jednak časté užívání auditivního stylu ze strany učitelů navzdory jeho nižším preferencím u žáků a jednak užívání skupinové práce. S ohledem na skupinovou práci bylo zjištěno, že panuje rozpor v preferencích mezi učiteli a žáky v 39 % případů.

Hlavním zjištěním je, že se nepodařilo prokázat existenci statisticky významných rozdílů mezi věčnými začátečníky a ostatními začátečnickými skupinami. U věčných začátečníků jedny z hlavních potíží, jak se ukázalo, spočívají v nedostatečném procvičování cílového jazyka, což by bylo možné částečně kompenzovat ze strany učitele úpravou formy zadávání domácích úkolů. Výsledky této práce umožňují lépe pochopit, co se skrývá pod pojmem „věčný začátečník“ a jaké to může mít pedagogické implikace.